

Andrea SVOBODOVÁ, *Obraz Františka Ferdinanda d'Este v české literatuře a filmu*. Bakalářská práce Historického ústavu FF JU, České Budějovice 2015, 72 strany včetně 10 stran příloh.

Posudek oponentky

Předkládaná práce sestává z pěti hlavních částí, z nichž zadané téma sleduje čtvrtá a šestá kapitola. Zbylé tři jsou doprovodné; životopisná druhá, představující Františka Ferdinanda takřkajíc od kolébky do hrobu, je z nich nejzdařilejší kompilací. Dvě přehledové, třetí kapitola načrtávající vývoj české beletrie ve 20. století a pátá přehlízející český film od počátků kinematografie, by místy zasloužily alespoň interpretační pokus – kupř. u informace, že film „přináší zcela nový obraz Karla IV.“ (s. 45), alespoň jednou větou napsat, jaký, v čem nový. Těchto „bílých“ míst je v obou zmíněných kapitolách několik, výklad často přejímá klišé („povzbuzení naděje a víry“ za nacismu, „uvolnění“ v šedesátých letech atp.)

Obraz Františka Ferdinanda v historické beletrii, jak zní název 4. kapitoly, logicky začíná Haškovým Švejkem – zde jenom připomínám, že román nejen není historickou beletrií, ale také není jen „založený na provokaci a výsměchu“, že existují literárněvědné termíny satira a ironie, které mají svůj obsah i pravidla působení. V přehledu dalších děl je nutno ocenit, kolik titulů se autorce podařilo objevit, i když opravdu ne všechny odpovídají zařazení do historické beletrie (také Rybák, Herben ad.). Vlastní text je víceméně koláží, respektive komentováním ukázek z vybraných titulů.

Interpretační nesmělost se projevuje zejména v kapitole Obraz Františka Ferdinanda v historických filmech (zase ne všechny jsou historické, definování žánrů a jejich specifika průběžně zůstávají občas nejasnými), která těží převážně z dialogu (viz též přílohy) místo z obrazu, pohybu, gesta, mimiky, kontextu etc. etc., tj. tomu, k čemu film vyzývá. Popisnost scén připravujících dialog se s hlavním cílem mýjí.

Jako hlavní cíl si autorka stanovila rekonstruovat obraz Františka Ferdinanda tak, jak jej podává česká beletrie a film, a stanovit rozdíly jednotlivých pojetí. Zjistila, že obraz zůstává víceméně neměnný a že jedním z jeho hlavních zdrojů je dílo Viléma Němce. Byl jeho portrét *Vysoký pán konopištský* tak známý a dostupný, aby skutečně vešel do obecného povědomí? Nebo to byly Ferdinandovy fyziognomické rysy, se zájmy i povahou z nich vyplývající průběžně prezentované v denním tisku, které vytvořily jeho portrét v „názorech lidí“ (58)?

Obrazové přílohy jsou jistě práci ku prospěchu, jenom v nich postrádám ty, které by byly v souladu s tématem práce, tj. obrazy filmových postav, případně ilustrace z relevantní beletrie. Andrea Svobodová cíli práce dostála, znalost řemesla prokázala. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm

v e l m i d o b ř e.

V Českých Budějovicích 25. května 2015

doc. Dagmar Blümlová, CSc.